

Dzīve sociālajā mājā Mazīvandē, iztikot ar 100 eiro pensiju.

→ 6.-7. lpp.

Linda Laula: no baltu filoloģes par policisti.

→ 8. lpp.

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Cena
0,68 eiro

Nr. 102
(11 484)

Piektdiena, 2019. gada 6. septembris

Dzemdību nodaļa slēgta vismaz līdz oktobrim

Kopš nedēļas sākuma Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļa pacientes neuzņem. Uzņēmuma vadība skaidro, ka trūkst personāla. Savukārt Slimību profilakses un kontroles centrs informē, ka jau jūlijā te sāka epidemioloģiskā izmeklēšana un līdz septembrim konstatētas desmit saslimšanas ar salmonelozi, tomēr tas nav slēgšanas iemesls.

Par situāciju satraukušies arī iedzīvotāji. Kuldīzniece Maija jautā: „Kas ar dzemdību nodaļu notiek? Tā kā man pavisam drīz gaidāmas dzemdības, jutos nepatīkami pārsteigta, ka nodaļa uz mēnesi slēgta. To uzzināju no medijiem. Rodas sajūta, ka slimnīcā krīze ir pēkšņa, citādi par gaidāmajām pārmaiņām, visticamāk, jau laikus būtu uzzinājusi no ārstes, kura slimnīcā manai grūtniecībai seko līdzī.”

Kuldīgas slimnīcas kontrolārstis Āris Pētersons skaidro, ka nodaļa būs slēgta līdz 1. oktobrim. Tas darīts tāpēc, ka nepietiek personāla. „Aizsaulē aizgājis dakteris Valdis Kupelis, kurš bija nodaļas balsts. Tikai divas ginekoloģes var strādāt pilnu laiku: Ilze Smiltāne un Natālija Gailīte. Pārējie ginekologi brauc uz dežūrām. Kamēr šī nodaļa būs ciet, darbinieki tiks izdalīti pa citām, jo personāla trūkst visur. Jācer, ka 1. oktobrī izdosies nodaļu atvērt, bet droši to apgalvot nevaram.”

Tuvākās dzemdību nodaļas ir Liepājā, Ventspilī un Dobelē.

(Turpinājums 3. lpp.)

Iveta Grīniņa, Jolanta Hercenberga
Antras Grīnbergas foto

Kuldīgas novadā vairākos pagastos pašvaldība savos dzīvokļos paaugstina īres maksu.

→ 4. lpp.

Z.A.Meierovica Kabiles pamatskolā ir 72 audzēkņi, pirmsskolas grupās - 28. Pirmajā mācību dienā bērni sacīja, ka šo brīdi gaidījuši.

→ 5. lpp.

Pirmdien, 9. septembrī:

- Pielikumā *Novadi rok dziļāk*: zemnieku nākotne un galvenās problēmas uzņēmējdarbībā.
- Enerģiskā Indra Vilmāne.
- Mazā ganiņa un Jērādiņas autors.

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Ar
smaidu

Rakstot par liepu kopšanu pie Grants ielas 29. nama Kuldīgā, aizdomājos, kāpēc dažkārt cilvēki ir tik neapmierināti, ja kāds kaut ko dara. Īpaši, ja ko labu sev un apkārtējiem.

Vai nepatīk, ka apzāgē kokam vecus zarus, kas bojā tikko atjaunotās ēkas fasādi, turklāt aizsedz logus, neļaujot iespīdēt dienas gaismai, un var uzkrīst uz galvas bērnam, kas tur spēlējas? Vai nevajag, lai māja smuka? Kas par to, ka citi sauli neredz, ja man tās par daudz un labāk dzīvoju tumsā? Kas man daļas par svešu bērnu drošību – lai nelien te spēlētis un netraucē dien-dusas mieru! Tāds mulķīgs sadzīvīgs strīds, diemžēl žurnālista darbā ar tādiem nākas sastapties gandrīz ik dienu.

“Kas par to, ka citi sauli neredz, ja man tās par daudz un labāk tumsā dzīvoju?”

Kāda sētniece nesen sūdzējās, ka pagalam jau piegriezies: ikreiz, kad viņa tīra ietvi, sirma kundze no pretējā nama loga cītīgi vēro vai katru slotas vēzienu. Kā tai padomjlaiku teicienā: „Es tā mīlu darbu! Stundām varu skatīties, kā citi strādā.” Tomēr izrādās, ka darbs nepatīk gan. Jo sētniecei gadījies tā, ka kundze vēlāk

Daina
Tāfelberga,
tālr. 63350563,
daina.tafelberga@
kurzemnieks.lv

pat zvanījusi pašvaldības policijai, jo viņas skatījumā ietve neesot noslaucīta gana tīri.

Reiz intervijā kāds bijušais kuldīdznieks (studējis ārvalstīs, tagad mūziķis Rīgā) pajautāja, vai mūsu avīzē vēl ir rubrika *No kārtības sargātāju ikdienas*. Brīnījies, kāpēc inteligēntais galvaspilsētas vīrietis interesējas par nekārtībām mazpilsētā. Izrādās, ka tad, kad atbrauc pie vecākiem Kuldīgā, visa ģimene šo rubriku kopā lasa – esot ļoti uzjautrinoša. Pie-mēram: „Zvans no Skrundas ielas – dzīvoklī nevēlamas personas. Aizbraucam. Izrādās, ka iedzēšanas sākumā bijušas vēlamas, bet, alkoho-lam beidzoties, – nevēlamas. Palīdzam aizvadīt tās mā-jās.” Tas bija pirms vairākiem gadiem. Bet arī tagad stāstiņi no kārtības sargu ikdienas šķiet ļoti līdzīgi. Ik dienu uz ielām kādi guļ, pašvaldības policijai tie jāved mājās, velti pūloties noskaidrot, kāpēc *atpūtai* izvēlēta tieši tā vieta.

Ir rudens, un atkal uzjū-dījusi neapmierinātība ar kaimiņiem, kuri komposta kaudži izveidojuši pārāk tuvu žogam. Joprojām kaut kur kāda ģimene pārāk skaļi konfliktē, jaunieši spēlē bum-bu un trāpa pa mājas sienu, citam šķiet, ka blakus mājā notiek nelikumīgs remonts. Tāda ikdiena, kas citus uzjautrina. Bet varbūt tieši labi, ka varam to uzņemt ar smaidu. Pasmieties un tūlīt pat aizmirst.

MUMS ZVANA

Liepas vajadzēja kopt

Kuldīdzniece Maiga no daudzdzīvokļu mājas Grants ielā 29 satraukta par liepu apzāģēšanu. Viņaspriekš, tā esot koku izkropļošana.

Sieviete dzīvo piektajā stāvā, un nekoptā liepa kopš iestādīšanas jau bija sasniegusi viņas logus. Tagad pēc apzāģēšanas dzīvoklī iespīdēšot par daudz saules. Maigas kundze arī uzskata, ka apsaimniekošanas nauda tiek izmantota nelietderīgi.

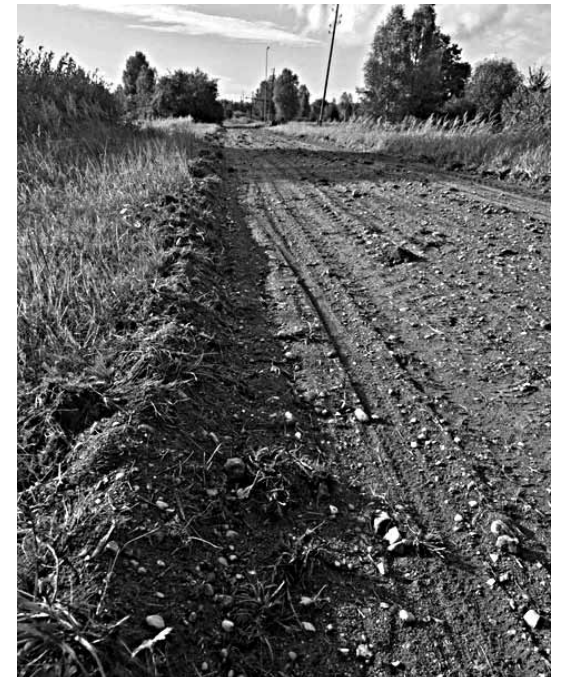
Māju uztur biedrība *Grants 29*. Tās pārstāve Aleta Jonele skaidro, ka namam bijusi renovācija, bet tuvu augošo liepu zari izauguši tik gari, ka sniegušies līdz fasādei, to bojājot. Turklāt 2. un 3. sekcijas iemītnieki lūguši situāciju uzlabot, jo viņu dzīvokļos saules gaisma nav iespīdējusi. Līdz ar to liepu vainagi sakopti, tos retinot un paceļot. Darbu darījis profesionāls arborists.

Aptaujājot citus iedzīvotājus, kuri trešdien bija sastopami mājās, *Kurzemnieks* pretenzijas nedzirdēja.

Daina Tafelberga

LASĪTĀJS NEMIERĀ

Greiderists pārcenties

Greiderējot Kuldīgā vecā dzelzceļa posmu, uzcelti daudzi akmeņi un malās uzstumti vaļņi.

Kurzemniekam atsūtītas fotogrāfijas, kā Kuldīgā pēc greiderēšanas izskatās vecā dzelzceļa posms no Ķeļu līdz Dzirnauvu ielai.

Lasītājs jautā: „Vai greideristam, kurš šo posmu uzaris, bija dots īpašs uzdevums, kā tas jādara? Ja uzdevums bija pacelt pēc iespējas vairāk akmeņu un uzstumt pēc iespējas augstākas malas, tad tas ir izpildīts. Vai šis ceļš tiešām jāgreiderē un tam jātērē nauda? Tur cilvēki skrien, nūjo, brauc māmiņas ar ratiņiem un riteņbraucēji. Tagad tu nevar pat normāli paiet.”

Kuldīgas komunālo pakalpojumu ielu un laukumu apsaimniekošanas daļas vadītājs Gatis Ozols skaidro, ka šajā gadījumā darbinieks, labu gribēdams, ir pārcenties: „Šis posms nebija jāgreiderē. Tuvākajā laikā ceļu sakārtosim.”

Iveta Grīniņa

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Septembris ir Dzejas dienu mēnesis. Vai dzeju lasāt?

Jānis Dreiblahens, autobusa šoferis:

– Esmu lasījis, bet tas nav mīļākais literatūras žanrs. Ap 20 gadiem man bija periods, kad to lasīju. Bija neliela izlase ar īsiem dažādu autoru dzejoļiem. Tie man patika.

Lai lasītu dzeju, jābūt romantīkim. Man ir tāds praktiskāks skats uz dzīvi.

Selga, bibliotekāre no Saldus:

– Lasu un esmu ar to saistīta. 11. septembrī, Raiņa dzimšanas dienā, Dzejas dienas sākas un turpinās visu mēnesi. Es šādā pasākumā Saldus bibliotēkā 9. septembrī lasīšu Klāva Elsberga dzeju un piedalos arī organizēšanā.

Ilmārs Āboliņš, rudbārznieks:

– Skolas laikā kaut ko lasīju, bija jāmacās no galvas. Grāmatas lasu, bet dzeja gan nav mana aizraušanās. Tā nejausi ir šīs tas palasīts, bet speciāli nemeklēju. Kā nu kuram patīk.

Zigrīda Rudoviča, kasiere Skrundas autoostā:

– Esmu lasījusi un vēl tagad lasu. Man arī klausīties ļoti patīk. Dzejā ir ļoti dziļa jēga un saturs. Man patīk, ka tas jāizprot, ka par lasīto jāpadomā. Tas ir ļoti skaisti. Man patīk dažādi dzejnieki. Ir, ko piedomāt, lai izprastu, ko dzejnieks gribējis pateikt.

Norlands, skrundenieks:

– Skolas laikā lasīju, jo skolotāji lika. Arī no galvas mācījos. Bet tagad gan neko no tā neatceros un dzeju vairs nelasu. Tas atkarīgs no katra cilvēka, vai viņam tā patīk. Laikam vairāk to lasa radoši cilvēki, bet mani pašreiz tā neinteresē.

Juris Klauzis, zemessargs:

– Nelasu, un vispār grāmatas nekad neesmu lasījis. Pat skolas laikā ne. Ja kaut kas bija jāmacās no galvas, tad iemācījos, bet pats neesmu lasījis.

Iveta Grīniņa
Antras Grīnbergas foto

FOTOKOMENTĀRS

Neiespē-jamā misija.

Jēkaba
Aleksandra
Krūmiņa
foto

Dzemdību nodaļa slēgta vismaz līdz oktobrim

(Sākums 1. lpp.)

Kuldīgas slimnīcas valdes priekšsēdis Agris Rozenfelds skaidro, ka ne saslimšana ar salmonelozi, bet gan darbinieku trūkums ir galvenais iemesls dzemdību nodaļas slēgšanai uz laiku.

„No 20 nodaļā strādājošajiem četriem ir slimības lapa, piektajam būs plānveida operācija. Ir arī atvaļinājumu laiks. Tādā situācijā nav iespējams nodrošināt normālu darbu. Baktērija tika atklāta jau pirms diviem mēnešiem. Tas nav nekas tāds, kā dēļ nodaļa būtu jāslēdz. Ja tā būtu, tā tiktu aizslēgta jau baktērijas atklāšanas brīdī,” viņš uzsver.

Slimību profilakses un kontroles centra pārstāve Ilze Arāja skaidro, ka epidemioloģiskā izmeklēšana dzemdību nodaļā sāka nākamajā dienā pēc tam, kad 22. jūlijā saņemta pirmā informācija par saslimšanu ar salmonelozi. „Dodam slimnīcai rekomendācijas, kā iespējamos riskus novērst. Salmoneloze var noritēt ar ļoti viegliem simptomiem: viegli iesāpēties vēders, būt slikta pašsajūta. Pēc pirmajiem diviem gadījumiem pārējie jau tika atklāti sadarbībā ar slimnīcu. Tā kā saslimšanas turpinājās, izmeklēšana vēl notiek, un par iespējamajiem izraisītājiem varēsim runāt tad, kad tā būs beigusies. Slēgt nodaļu vai neslēgt – tas ir pašvaldības un slimnīcas vadības lēmums, un iemeslus zina tur.”

Jolanta Hercenberga

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Dedzina un nelegāli zvejo

No 29. augusta līdz 5. septembrim Valsts policijas Kuldīgas iecirknī reģistrēti 86 notikumi, sākti septiņi kriminālprocesi.

Iecirkņa priekšnieks Normunds Aleckis stāsta, ka divas krimināllietas saistītas ar dedzināšanu: „Ēdolē dega saimniecības ēka, Snēpelē – šķūnis. Otrajā gadījumā par ļaunprātīgu dedzināšanu aizturēta persona, kura jau iepriekš bijusi policijas redzeslokā. Darām visu, lai tālāk lietu virzītu uz prokuratūru.

Labu darbu padarījusi satiksmes uzraudzības rota – uz ceļa aizturējusi automašīnu, kurā bija nelikumīgi nozvejotas zivis. Aizturēti trīs cilvēki, kuri nav vietējie. Videi nodarītais zaudējums ir ap 6,5 tūkstošiem eiro.”

Divas krimināllietas par sīkām zādzībām ir pabeigtas un nodotas prokuratūrai, lai sāktu kriminālvajāšanu, bet viena par zagšanu veikalā Skrundā sāka izmeklēt.

Policisti uzraudzījuši kārtību trīs zaļumbalēs, kā arī skolēnu pulcēšanās vietās, sākoties mācību gadam. Pārkapumi neesot konstatēti.

Lido šķembas

Alsungas novada pašvaldības policijā augustā visvairāk sūdzību saņemts par nedienām uz atjaunotā ceļa akmens šķembu dēļ un klaiņojošiem mājdzīvniekiem.

Inspektore Maruta Bukovska stāsta, ka iedzīvotāji bieži sūdzējušies: uz šosejas Alsunga–Kuldīga jaunā asfalta uzbūrtie akmentiņi atsītošies pret automašīnu un tās vējstikliem. Saņemtas arī sūdzības, ka uz tā paša ceļa pusaudži izklaidējas: paslēpjas un tad braucošajam automašīnām slepus met akmeņus virsū. Tāpat ziņots, ka naktī pa Alsungu braukājot *gonkotāji* un radot troksni, kas traucē mieru. Joprojām klaiņo mājdzīvnieki. A.Bukovska atgādina, ka par to nepieskatīšanu pienākas administratīvais sods.

Par pirmsinkubāciju ir liela interese

Latvijas Investīciju attīstības aģentūras Kuldīgas biznesa inkubatorā jauno dalībnieku uzņemšanā 15 vietām pirmsinkubācijā pretendenti jau pieteikušies, bet līdz 20. septembrim vēl var iesniegt pieteikumu septiņām vietām inkubācijā.

Lai gan rudens uzņemšanā pirmsinkubācijā brīvu vietu vairs nav, Kuldīgas biznesa inkubatora vadītāja Līga Raituma aicina anketu aizpildīt laikus, lai nākamreiz martā iesniegtu pirmajā dienā.

Par šo programmu varēs uzzināt 10. septembrī 16.00 Kuldīgas biznesa inkubatorā, Skolas ielā 1.

Vadītāja Līga Raituma stāsta, ka arī pavasara uzņemšanā pirmsinkubācijā gribētāju bijis vairāk nekā iespēju uzņemt. Nosacījumi paredz, ka uzņem pirmos 15 biznesa ideju autorus – fiziskas un juridiskas personas, kas aizpildījušas pieteikumu. Tā ir iespēja pusgadu izmantot biroja telpas un inventāru, apmeklēt lekcijas, izstrādāt biznesa plānu, kopā ar mentoru

izvērtēt vienu vai vairākas idejas, izrēķināt, cik precei vai pakalpojumam jāmaksā, lai tie būtu peļņoši. Var izvērtēt, vai tālāk stāties inkubācijā, dibināt uzņēmumu vai reģistrēties kā pašnodarbinātajam un idejā ieguldīt naudu un laiku.

Inkubācijas atbalstu (līdz 50%) biznesa attīstībai var saņemt tie komersanti, kas nav reģistrēti ilgāk par trim gadiem.

Atbalsts tiek, piemēram, grāmatvedībai, telpu nomai, dizainam, mārketingam, tehnoloģiskajām konsultācijām, prototipa izstrādei, sertificēšanai, laboratorijas izmaksām utt.

Jolantas Hercenbergas teksts un foto

Ābeles ciemā šoziem būs gaišāk

Pelču pagasta Ābeles ciemā novembra vidū būs pabeigta ielu apgaismojuma ierīkošana. Par to, ka vismaz centrālajai ielai vajadzētu būt apgaismotai, iedzīvotāji runā sen.

Tas tiek darīts vienlaikus ar ciema elektrotīklu rekonstrukciju, kas arī jau sen plānota. Daļa darbu uzticēta uzņēmumam *Liepājas elektromontāža*. Valdes loceklis Rolands Jančauskis pastāstīja, ka pēc līguma tie jāpabeidz novembra vidū. Otru daļu izpilda uzņēmums *Kesto*, kuram termiņš ir 30. decembris.

„Mums ar Kuldīgas novada pašvaldību ir līgums par centrālās ielas apgaismojumu, bet ar uzņēmumu *Sadales tīkls* – par gaisvadu demontāžu un kabeļa izbūvi centrālajā ielā,” skaidro R.Jančauskis. „Tas nozīmē, ka elektrības pievadi tiks ierakti zemē un būs mazāks risks elektropiegādes traucējumiem. Kopā jāizbūvē apmēram 5 km kabeļu. Vēl ierīkosim jaunu transformatora punktu. *Sadales tīklam* pieejamās vietās uz īpašumu robežas novietosim sadales skapjus.”

Jautāts par iespējamajiem elektrības traucējumiem būvniecības laikā, speciālists teica: „Ir atslēgumu plāns, un pārrāvumi noteikti būs. Pirms tiem *Sadales tīkls* iedzīvotājus noteikti brīdinās. Kad būvēsim

ielas apgaismojums Ābeles ciemā izmaksās 26 885 eiro: projektēšanai – 1815 eiro, būvuzraudzībai – 1936 eiro, būvniecībai – pārējā summa.

Ābeles ciemā top centrālās ielas apgaismojums. Pagaidām būs 13 laternas.

jauno transformatoru, lietotāji pakāpeniski tiks pieslēgti pie tā. Tas varētu notikt jau oktobra beigās, jo tikai pēc tam, kad būs pieslēgta jaunā līnija, demontēsīm veco.” Uzņēmuma *Kesto* daļa projektā ir ierīkot 3,6 km kabeļus, sadales skapjus un rekonstruēt vienu transformatoru, sacīja valdes loceklis Mārtiņš Feldmanis.

Pagasta pārvaldes vadītāja Kristiāna Rubene pastāstīja, ka apgaismojums tiek ierīkots par pašvaldības naudu. Bija paredzēts 21 apgaismes stabs, bet pašlaik būvniecības izmaksas ir tik lielas, ka 21 balsta vieta tiks sagatavota, bet ierīkotas būs 13 laternas.

Iveta Grīniņa Lāsmas Reimanes foto

Bibliotēkas – pārmaiņu aģenti

Pasaule atrodas pārmaiņu priekšā, sabiedrībai jāmainās līdzīgi, un bibliotēkai šajā procesā ir nozīmīga loma – vienot, izglītot, mainīt attieksmi pret resursu izmantošanu un citām svarīgām lietām.

Tādas atziņas izskanēja Vispasaules bibliotēku un informācijas 85. kongresā Grieķijas galvaspilsētā Atēnās, kur piedalījās Kuldīgas galvenās bibliotēkas vadītājas vietniece, Latvijas Bibliotekāru biedrības (LBB) valdes locekle Daina Girvaite. No biedrības brauca septiņi cilvēki, un D. Girvaite to pārstāvēja ar tiesībām balsot ģenerālajā asamblejā. Vēl bija delegācijas no Latvijas Nacionālās bibliotēkas u.c. iestādēm.

PASAUĻĒ VISLABĀKĀ – HELSINKU OODI

Starptautiskā Bibliotēku asociāciju federācija ik gadu kongresu rīko citā pilsētā. Gada lielākā speciālistu tikšanās pulcēja 3500 dalībnieku no vairāk nekā 130 valstīm. D. Girvaite: „Ap 500 runātāju uzstājās 250 sesijās un 30 ātro sarunu sesijās – tās ir piecu minūšu uzstāšanās par nozarei aktuālu tēmu, jaunu ideju. Bibliotēkas par saviem pakalpojumiem un jaunajām idejām izveido plakātu. Šogad prezentācijā piedalījās 200 plakātu, autori stāstīja, kas tajos redzams, atbildēja uz kolēģu jautājumiem. Šogad pirmo vietu ieguva lietuvieši. Savukārt par vislabāko jauno bibliotēku pasaulē atzīta Helsinku bibliotēka *Oodi*, kurā nesen pieredzes apmaiņā bija arī mūsu kolēģes.”

D. Girvaite uzsvēra, ka ir iegūts daudz iespaidu, dibinātas jaunas attiecības: „Īpaša sadarbība mums bija ar Krievijas Bibliotēku asociāciju. Piedalījāmies vakarā, kas

Vispasaules bibliotēku un informācijas kongresa laiks sakrita ar Baltijas ceļa 30. gadadienu. Latvijas, Lietuvas un Igaunijas delegācija vienotās atceres pasākumā pie ieejas konferenču centrā Atēnās.

veltīts Puškina 220. jubilejai. Tajā viņa dzejolis tika lasīts daudzās valodās, arī latviski.

ATSLĒGAS VĀRDS – DIALOGS

Konferences tēma – *Bibliotēkas: dialogs pārmaiņām*, tāpēc daudz

runāts gan par sadarbību ar partneriem un valdību, pilnveidojot pakalpojumus, gan par savstarpējo komunikāciju kopēju mērķu sasniegšanai, gan par dialogu ar apmeklētājiem, veidojot labāko apkalpošanu.”

Nozares attīstība ir cieši saistīta

ar ANO ilgspējīgas attīstības mērķiem. Konferencē iezīmējās tas, kāda ir bibliotēku vieta mūsdienu pasaulē. D. Girvaite: „Globālais mērķis ir panākt, lai sabiedrībā mūs uztvertu kā spēlētāju, kas vienlīdzīgs ar citām institūcijām, lai visas valstis saprastu, cik svarī-

ga ir bibliotēka, veidojot attiecības starp valsti un vietējo kopienu. Tā nav tikai pakalpojumu sniegšanas vieta – bibliotēku darbiniekiem jābūt pārmaiņu aģentiem. Pasaule strauji mainās, un mums jāpalīdz mainīties sabiedrībai.”

Iveta Grīniņa

Paaugstina īres maksu

Kuldīgas novada domes sēdē ieviestas īres maksas izmaiņas pašvaldības dzīvokļos vairāku pagastu mājās.

Nolēmts to paaugstināt Rumbas pagastā, Maņģenes ielā 10, un Laidu pagasta Sermītes ciema *Dālderis*. Savukārt domes lēmums celt īres maksu pašvaldības dzīvokļos Kabiles *Pērlēs* ir atcelts, jo tā lēmusi kopīpašnieku sapulce.

KRĀS REMONTAM UN LABIEKĀRTOŠANAI

Maņģenes ielas 10. nama dzīvokļu īpašnieku sapulce jūlijā nolēmusi, ka no 1. novembra apsaimniekošanas maksa tiks paaugstināta. Tas tiks darīts uz laiku – līdz nākamā gada 31. oktobrim, lai iegūtu naudu pagalma labiekārtošanai. Dome nolēma pašvaldības dzīvokļos noteikt, ka īres maksa ir 0,624 eiro/m² (tai skaitā apsaimniekošanas maksa (ar PVN) 0,424 eiro par m² un īres maksas daļa 0,20 eiro par m²).

Arī *Dālderis* īpašnieku sapulcē

izlemts apsaimniekošanas maksu paaugstināt, bet uz nenoteiktu laiku, lai sakrātu naudu remontam. Dome nolēma, ka no 1. janvāra pašvaldības dzīvokļos īres maksa būs 0,442 eiro/m² (t.sk. apsaimniekošanas maksa 0,242 eiro/m² (ar PVN) un īres maksa 0,20 eiro/m²).

BALKONI VAR NOKRIST

Maijā dome līdzīgi lēmusi par Kabiles *Pērlēm*, bet nu iedzīvotāji pārdomājuši. Kopīpašnieku sapulcē nospriests apsaimniekošanas maksu tomēr necelt, līdz arī pašvaldībai ar to zudis pamats savam dzīvoklim paaugstināt īres maksu.

Sēdē gan izskanēja šaubas, vai šāds īpašnieku lēmums nāks par labu mājas uzturēšanai. *Kuldīgas komunālo pakalpojumu* (KKP) namu apsaimniekošanas speciāliste laukos Zane Pirtiece

„*„Pērlēs” visbīstamākie ir balkoni – tie ir avārijas stāvoklī, uz tiem aizliegts iziet.”*

skaidro, ka *Pērlēs*, kur ir 24 dzīvokļi, nolietajušās nesošās konstrukcijas: „Visbīstamākie ir balkoni – tie ir avārijas stāvoklī, uz tiem iedzīvotājiem aizliegts iziet. Mūsu mērķis bija īres maksu pacelt un veidot uzkrājumu remontam, jo šobrīd uzkrāts tik naudas, lai var pasūtīt projektu. Tas maksā 5000 eiro. Cik maksātu remonts, nevar pateikt, bet vismaz varētu sākt krāt. Tagad nav zināms, kā šo problēmu atrisināt.”

Domes sēdē deputāti vēlējās zināt: ja kāds balkons nokritīs, vai atbildīgs būs apsaimniekotājs – pašvaldības uzņēmums KKP. Tā vadītājs Pēteris Gobzemis skaidroja, ka *Pērlēs* notikušas vairākas sapulces, iedzīvotāji par ēkas tehnisko stāvokli ir informēti un tieši kopsapulce pilnvaro apsaimniekotāju kaut ko darīt vai nedarīt.

Iveta Grīniņa

Dome atbalsta LEADER projektus

Kuldīgas novada dome piešķirusi līdzfinansējumu vairākiem Lauku atbalsta dienesta apstiprinātajiem projektiem programmā LEADER – 10% no visas summas.

Sabiedrisko aktivitāšu dažādošanai un teritorijas sakārtošanai atvēlēti 14 757 eiro. Tajā skaitā 3254 eiro piešķirts āra treniņiem Turlavā, projektu iesniegusi biedrība *Dzīvotprieks*. 4000 eiro tiks Imanta Ziedoņa muzeja fonda projektam *Vēl daudz lielāks galds virs mana galda*, kurā Pārventas parkā netālu no Ziedoņa kartupeļu lauka tiks izveidots vides objekts – lasītava. Biedrībai *Viduskurzemes tūrisma apvienība* piešķirti 3569 eiro Ventas rumbas izgaismošanai, bet biedrībai *SDK jaunieši* – 3934 eiro daudzfunkcionālam laukumam aktīvās atpūtas parkā Pārventā, Ventas ielā.

Materiālā un nemateriālā kultūras mantojuma un dabas mantojuma saglabāšanai atvēlēti 4131 eiro. Kuldīgas Sv. Annas draudzei – 3214 eiro draudzes mājas fasādes atjaunošanai. *Kuldīgas dejotāju biedrībai* tiks 917 eiro Basu ciema *Pakalnu* māju vasaras tērpu rekonstrukcijai – bērnu deju kolektīvam *Stariņš*.

Iveta Grīniņa

Sveic Zinību dienā

„Katra rītu sagaidīt ar prieku, katru vakaru – ar gandarījumu, būt drošam par rītdienu, bet veselam un laimīgam – katru dienu,” to Z.A.Meierovica Kabiles pamatskolas direktore Anita Zēberga 2. septembrī novēlēja pedagogiem, skolēniem un vecākiem.

A.Zēberga informē: „No 1. līdz 9. klasei mācās 72 skolēni, 14 audzēkņi ir pirmsskolas grupā *Lāčuks* un 14 – grupā *Kāpēcīši*. Esam 17 skolotāji, ir jaunas kolēģes: mūzikas skolotāja Amanda Gertnere un logopēde Dace Zeidlere. Būs trīs Kuldīgas novada bērnu un jauniešu centra akceptēti pulciņi: ansamblis, jauno korespondentu un teātra pulciņš. Pagasta pārvalde atbalsta tautisko deju pulciņu.”

ŠO BRĪDI GAIDĪJUŠI

Tika apsveikti pirmklasnieki un skolotāji. 1. klasē šogad mācības sāk astoņi bērni. Pedagogi bija sarūpējuši nelielu uzvedumu par Pepiju Garzeķi. Paši mazākie stāsta, ka jauno mācību gadu gaidījuši, bet bijis satraukums. Bērni viens otru jau pazīstot, jo gājuši vienā pirmsskolas izglītības grupiņā. Visvairāk viņi gaidot lasīšanu, rakstīšanu, matemātiku, dabaszinības, un ļoti patīkšot pusdienu pārtraukums.

PIEDALĀS VAIRĀKOS PROJEKTOS

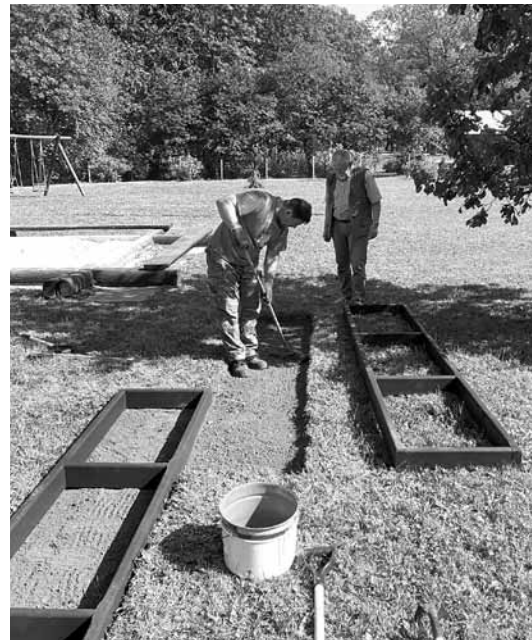
Vasarā skolā izremontēta matemātikas un vēstures klase – tur nokrāsotas sienas un grīda, labiekārtotas telpas. Virtuvē iegādāta jauna saldētava. A.Zēberga saka: „Esam sagādājuši jaunu mācību inventāru, nopirkuši skapīšus, skolēnu galdus. Pateicoties no-

Pirmklasnieki priecājas, ka beidzot var nākt uz skolu. Kopā ar klases audzinātāju Egitu Saulgriezī ir Keita Kļava, Beāte Žežulka, Alise Berga, Ance Nīkrence, Fridrihs Andersons, Ralfs Bože, Valters Erdmanis un Kevins Ārčijs Pērkonis.

Ar konkursa *Darīsim paši* atbalstu atjaunots pirmsskolas izglītības grupas *Lāčuks* rotaļu laukums un izveidota sajūtu taka. Darbā piedalījies gan skolas kolektīvs, gan bērnu vecāki.

Atjauno ceļu

Tiek remontēts ceļa posms Rīgmaļi-Ūjas.

Kabilē tiek uzlabots ceļa posms Rīgmaļi-Ūjas, informē pagasta pārvaldes vadītāja Elīna Ose.

„2,4 kilometros noņemts apaugums. Tagad gaidām, kad tiks papildināts grants segums, kur tas jāatjauno. Tur strādā AD būve

no Aizputes, remontu finansē Kuldīgas novada pašvaldība – tas izmaksā 9200 eiro. Ceram, ka stāvoklis uzlabosies gan rudenī, gan ziemā, jo dažbrīd ceļš bija ļoti slapjš un nebija izbraucams – ūdens no tā nenotecēja. Ikdienā ceļu noslogo traktortehnika.”

Aicina pieteikties tirgotājus

Kabilnieki gatavojas tirgum 14. septembrī: būs iespēja ne tikai nopirkt dažādus labumus, bet arī redzēt amatnieku prasmes, piedalīties izsolē un citus apdāvināt.

Kultūras nama vadītāja Anda Ķieģele stāsta: „Būs kalēja Laimoņa Spēka demonstrējumi. Viņš sacīja, ka būtu priecīgs, ja atrastos kāds, kuram savas prasmes nodot.” Varēs arī redzēt, kā top skalu grozi, stikla pūtēji no stikla stienīšiem veidos dažādas figūriņas, un ikviens varēs piedalīties. Vēl tirgū būs lavandas izstrādājumi

no Padures, kūpinātas vistas, ogas, medus. Gaidīti arī citi tirgotāji.

„Šogad pamēģināsim sarīkot izsoli – būs iespēja iegādāties kartupeļu un graudu maisu, kūdru, tomātus, ķiplokus, gaili un, iespējams, pat kazu. Vēl būs dāvanu galds – tajā varēs piedalīties ikviens, kurš grib dāvināt puķes vai stādus, pievienojot nosaukumu, krāsu un dāvinātāja vārdu,” informē A.Ķieģele.

21. septembrī kultūras namā *Sencis* plānota diskotēka *No 80. gadiem līdz mūsdienām*. „Saka, ka jauniešiem diskotēkas

vairs neesot modē, bet esam šādu lūgumu saņēmuši – pamēģināsim.

Arī oktobrī paredzēta balle, savukārt 18. novembrī būs grupas *Baltie lāči* koncerts kultūras namā.”

Vasara beigusies ar teātra izrādi *Skroderdienas Silmačos*, kurā spēlēja Matkules, Vānes un Kandavas ļaudis. Pēc tam bijusi zaļumballe ar grupu *Jūrkant*. Kultūras nama vadītāja priecājas: „Laiks bija brīnišķīgs, pasākums izdevās – paldies visiem, kuri atnāca!”

Bērņus ved arī no citurienes

No rītiem gan Kabiles bērņus, gan skolēnus no Vānes, Šķēdes un Jaunlutriņu pagasta ved divi autobusi, un katram ir savs maršruts, savukārt pēcpusdienā kursē viens, stāsta Elīna Ose.

„Attālums, ko autobusi pieveic

katru dienu, ir 237 km. Mums palaimējies, ka ziemā ceļi vienmēr ir izbraucami, jo skolēnu autobusi brauc tikai pa valsts ceļiem. Bērni skolā nav ļoti agri – pirmajā pieturvietā, kur viņi tiek paņemti, jābūt 7.30. Vēl vedam uz mūzikas skolu

Kuldīgā. Esam lūguši, lai mūsu bērņiem nodarbības saliek vienā dienā, cik nu tas iespējams. Šogad vedīsim otrdienās un piektdienās, bet vēl viss var mainīties.”

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

Lai lauki nepaliek bez cilvēkiem

(Iepriekšējie stāsti 14., 19. jūnijā, 5., 17. jūlijā, 2., 19. augustā.)

Mazi ienākumi un dzīve uz nabadzības sliekšņa, ārsts, pasts un citi pakalpojumi tālu, trūkst normāla mājokļa, ir slihta satiksme un ceļi. Dažādi ir likteņstāsti cilvēkiem, kuri dzīvo attālos lauku apvidos un sastopas ar sociālām un veselības problēmām. Par to turpinām stāstīt rakstu ciklā, ko *Kurzemniekā* publicēsim līdz gada beigām. Cerot, ka tas pievērsīs pašvaldību dienestu uzmanību un administratīvi teritoriālās reformas autorus rosinās domāt, kā cilvēkiem laukos nodrošināt dažādus pakalpojumus un kā palīdzēt tiem, kuri dažādu iemeslu dēļ nespēj sev nodrošināt minimālu cienīgas dzīves līmeni.

Te dzimuši, te paliks

Uz Kuldīgas novada Īvandes pagasta Mazīvandes sociālo māju devāmies tāpēc, lai ar iemītniekiem parunātu par iztikšanu no minimālās vai invaliditātes pensijas un par piepelnīšanos ar ogām un sēnēm. Saruna meta dažādus likoļus, nonākot arī pie bērniem ārzemēs un pastāvošās iekārtas netaisnībām, bet vienmēr atgriezās pie kolhoza darbos saņemtajās veselības un pašu pelnītā vai nepelnītā plānā maizes rieciena mūža otrajā pusē. Sarunā piedalās trīs kaimiņi: Spulga Zverko, Jānis Marķevičs un Jānis Kristiņš.

APKĀRTNE SAKOPTA

Mājā ir septiņi dzīvokļi, apdzīvoti pieci. Kā daudzām sociālajām mājām, krājas īres parāds. Tas tiek mazināts tad, kad saņemts pabalsts no sociālā dienesta. Iemītnieki pārsvarā ir pensionāri, bet daži strādā, kā vietējie saka, *pagastā* jeb algotajos pagaidu sabiedriskajos darbos. Pēc atjaunošanas 2013. gadā no ārpuses *Mazīvandes* izskatās glītas un sakoptas, kāda kaimiņiene rūpējoties par apstādījumiem. Jāņa K. audzudēlam, piektklasniekam, kurš te ir vienīgais bērns, atvēlēta sava vieta spēlēm. Abi Jāņi un Spulga sasēžas uz soliņa zem nojumes – te varot labi pasēdēt, patērēt.

Visi ļoti slavē pagasta pārvaldi un novada pašvaldību – daudz darīts, lai *Mazīvandēs* dzīve labāka. „Jāmaksā mazāka īre, pagasta priekšniece (Anda Upleja – aut.) ir atsaucīga, ekskursijas rīko, puiku pagasta autobus aizved uz skolu, atved mājās,” uzskaita Jānis K. „Ja arī tā vadība augšā būtu tāda kā pagastā, mēs zelta bedrē dzīvotu. Kā var izdzīvot, ja otrās grupas invalīds saņem 94 eiro un puse man aiziet zālēs? Sieva raujas uz pusēm – strādā un haturē, lai mēs varētu izdzīvot. Skrien palīgā, kur vien vajag.” Pats viņš savā mūžā strādājis gan mežā, gan lopkopībā. „14 gadus, ko gucūļu laikā nostrādāju kopā ar viņiem, man pensijai neieskaita – tas bijis līguma darbs.”

Visi vienojas, ka trīs reizes nedēļā piebrauc labi autoveikali. Ja tik būtu nauda, varētu dzīvot bez raizēm. „Paņemam uz parāda. Kad pensiju saņemam, tad atdojam. Tā dzīvojam.” Jānis M.: „Mums arī draudzenes no luterāņu draudzes atbrauc, maizīti atved. Pie mums baznīcā kalpo garais Mārtiņš (mācītājs Burke-Burkevics – aut.). Vienreiz braukāju viņam līdz pa kapiem – nezināja, kur visi atrodas. Īvandē ir septiņas kapsētas.”

CEĻO PA PAGASTU

Jānis M. visu mūžu bijis Īvandnieks, tikai no vienām mājām pārcēlies uz otrām. Otro gadu mitinās *Mazīvandē*. „Piedzimis esmu tur – Vilku leņā,” viņš pamet ar roku uz meža pusi. „Man bija divi gadi, kad māja nodega. Vēl tagad sapņos redzu, ka deg. Ziemas laikā nodega līdz pamatiem, un to, ko paspēja izsviest ārā, nozaga. Ko tālāk? Atnācām dzīvot te, pie onkuļa,” mājiens uz pretējo pusi. „Vienā galā māja, otrā – stallis. Tur arī dzīvojam. Pie jaunās mājas netikām nekad, tāpēc arī ceļoju. Dzīvoju tajā pussagruvušajā mājā, kas pie Kuldīgas ceļa, tad šeit. No Īvandes ārā neļaižos – esmu vietējais.” Jānis M. savu mūžu nostrādājis fer-

Spulgai Zverko bērni un mazbērni ārzemēs, vīrs – zem zemes. Viņa Mazīvandē savas dienas pavada kopā ar Džeku, kam, cilvēku gados rēķinot, jau būtu pāri par 100.

Spulga: „Mana oma teica: „Sūdos esmu dzimusi, sūdos nomiršu, bet no laukiem projām neiešu.” Man ir tāpat.”

mās, bijis mehāniķis. Tagad 71 gada vecumā saņem 123 eiro. „Ko ar tādu naudu izdarīsi? Sieva nodzērās, nomira. Kopā padzīvojam no kāzām līdz atkāzām – aizlaidās. Es no Īvandes projām nelaidīšos. Pilsētā par dzīvokli nevarētu samaksāt. Te dzīvo svaigā gaisā, izaudzē kādu gurķi, kabaci, tomātu.”

LĪDZ PAT 5000 SEZONĀ

Jānis M.: „Eju sēnēs, ogās. Palasu sev, kaimiņiem, kas paši netiek uz

mežu. Ja dabū gailenes vairumā, tad esmu arī nodevis. Uzpircējs no Padures piebrauc klāt, kad ir, ko ņemt. Cenas svārstās: vienu dienu vairāk, citu mazāk. Bišķi sev burciņās esmu bekas sataisījis, rudens sēnes. Gailenes gan netaisu maksāt. – tās var nodot par 2,70 kilogramā. Toties brūklenes ir, tās man patīk lasīt. Nodot var par 2,29 eiro kilogramā, mellenes ņēma par 2,15 eiro.” Spulga zina teikt, ka cena cēlusies, jo tad, kad visi nodevuši,

Jānis Marķevičs labprāt visiem stāsta par savu dzimto pagastu – mīlo Īvandi.

Jānis Kristiņš: „Iedotu tiem ministriem 94 eiro – lai pamēģina mēnesi nodzīvot! Viņiem tāda summa aiziet vienām pusdienām.”

maksāti tikai 80 centi. Jānis K. no rīta paspējis Īvandes ezerā pamakšķerēt: „Kaķim vien sanāks. Divas līdakas ņēma, apēda karūsas un aizgāja.” Par sēņošanu taujāts, nosaka: „Kaut ko jau piepelnīt var, bet, kad aizbraucu uz mežu, piecas minūtes pastaigāju, tad jāapsēžas. Nevaru uz kājām nostāvēt. Izkāpu ezera krastā no laivas, pa trepīti četrāpus kāpju augšā.” Abi norāj Spulgu: „Tu pati sevi esi nolaidusi nekustēdamās, pat mežā neiedama. Tik žēlojies, ka kājas un rokas sāp. Ir jākustas, sevi pārvarot.” Spulga kaimiņiem labdabīgi piekrit, arī meita mudinot vairāk kustēties.

Bet Jānis K. atminas: „Kad vēl nebija kuņģis izoperēts, katru gadu pa mežu četrus mēnešus dzīvoju: ar gailenēm sāku, ar dzērvenēm beidzu. Braukāju uz tirgiem. 4500–5000 sezonā nopelnīju.” Otrs Jānis dusmojas, ka Īvandes meži izzāģēti – apmaldīties varot, cik svešas dzimtas vietas kļuvušas: „Atmaksājas, ja var aizbraukt ar autiņu. Brīvdienās te sabrauc pilsētnieki – gluži kā Kuldīgas stāvlaukumā. Iet, par katru sēni kaudamies.”

JAUNIE NENĀK

Lai arī dzīvošana Mazīvandē neesot slihta, jaunos šī vieta neinteresē. „Paceļ cepurīti

2018. gadā

Kuldīgas novada pagastos KKP apsaimnieko astoņas sociālās mājas.

ledzīvotāju PARĀDS
1627 eiro

IZDEVUMI par koplietošanas telpu un dzīvokļu remontu
14 243 eiro

Īres maksa sociālajā mājā
7-14 centi/m²

Īres maksa citos pašvaldības dzīvokļos
14-28 centi/m²

Apsaimniekošanas maksa (vidēji) Ap **20 centiem/m²**

Sociālās mājas Kuldīgas novada pagastos

- 2013. gadā Kuldīgas novadā atjaunotas septiņas sociālās mājas: *Upītes* Gudeņiekos, *Arkādijas* Snēpelē, *Gobas* Edolē, *Ušas* Padurē, *Mazīvandes* Īvandē, *Dūru skola* Vārnē un Turlavas pagasta Ķikuru ciema ēka Ezera ielā 8.
- Visu ēku siltināšanas izmaksas bija ap 918 000 latu. Tas izdarīts ar Eiropas Reģionālās attīstības fonda un Kuldīgas novada pašvaldības naudu.
- Rekonstrukcijā siltināta fasāde un cokols, bēniņi un pagrabu pārsegumi, nomainīti vecie koka logi un ārdurvis, uzlikts jauns skārda jumts. Ēkās remontēta apkure, ierīkota droša elektroinstalācija, ugunsgrēka signalizācija un zibenssaizsardzība.

„Mēs cenšamies, bet arī pašiem jācenšas”

Visās sociālajās mājās, ko apsaimnieko pašvaldības uzņēmums *Kuldīgas komunālie pakalpojumi* (KKP), iznāk vairāk ieguldīt, nekā no īres maksas saņemti, saka apsaimniekošanas daļas vadītāja Ita Bērziņa. „Sociālajās mājās ne vienmēr dzīvo tādi cilvēki, kurus var nosaukt par adekvātiem. Gadās, ka dzīvokļos un koplietošanas telpās bojājumi ir ļoti lieli,” skaidro speciāliste. „Daudziem īrniekiem šķiet, ka viss jāizdara mums, bet pašiem nav jārūpējas ne par ko. Viņi mēdz piemirst, ka saistošie noteikumi paredz: reizi piecos gados īrniekam dzīvoklī jāatīsa kosmētiskais remonts. Ja plīts nolietota, to vajadzētu pašiem pāremontēt, cukas iztīrīt. Par savu dzīvi jā rūpējas, bet daudzi nedara neko, tādēļ arī mums tādi zaudējumi.”

Ir dota iespēja

Lielākā daļa sociālo māju iemītnieku tajās dzīvojuši jau pirms tam, kad ēkai noteikts šāds statuss, skaidro Kuldīgas novada domes dzīvokļu speciāliste Elīna Iljina. Sociālās mājas izraudzītas tad, kad Eiropas finansētā projektā tās tika atjaunotas. Daudzas bija ļoti sliktā stāvoklī. Citās pat remontēta ne tikai fasāde un koplietošanas, bet arī dzīvojamās telpas. Laukos sociālo dzīvokļu cetur nav. „Lai tādu saņemtu, cilvēkam jāatbilst kritērijiem, ko nosaka likums par sociālajiem dzīvokļiem un mājām. Jābūt maznodrošinātam vai trūcīgam, ar invaliditāti, vienuļaijam pensionāram vai saistošajos noteikumos paredzētajā sociāli mazaizsargātu personu grupā. Tad dzīvokļu komisija iesniegumus izskata un nosaka statusu,” skaidro E. Iljina. „*Mazīvandēs* maksātspeja ir ļoti zema – visi ir pabalstu saņēmēji. Reizi gadā iedzīvotāji saņem sociālā mājokļa pabalstu – 180 eiro. Tas ļauj uzkrāt parādu, lai vienā reizē nosegtu gandrīz visu gada maksu par īri. Domāju, ka sociālās mājas statuss šiem cilvēkiem ir pretimnākšana, – viņiem dota iespēja.”

VIEDOKĻI

Kuriem cilvēkiem, jūsuprāt, pienāktos sociālie dzīvokļi? Cik lielu daļu ienākumu jūs atdotat par savu mājokli?

Līga Gaile, uzņēmēja: – Tiem, kuriem grūti dzīvot. Ar ko atšķiras pensionārs no jauna cilvēka, kuram ir grūtības? Izslēdzam dzērājus un tos, kuri negrib strādāt, pārējiem visiem tādi ir nepieciešami. Maksa, kas man iziet par dzīvošanu, nav ļoti liela, vairāk – par elektrību.

Vineta Ķīne, advokāte: – Katrā pagastā sociālie darbinieki izvērtē, kam tos piešķirt, kam ne. Pensionāriem, daudz bērnu ģimenēm, maznodrošinātajiem un tamlīdzīgām kategorijām parasti piešķir, varbūt arī invalīdiem. Man par dzīvošanu jāatdod kādi 30% ienākumu. Varētu būt mazāk, bet tas, kas ir daudz, ir manis pašas radīts. Ja gribu vairāk platības, vairāk jāmaksā, un es ar to rēķinos. Nav ko gausties!

Ģirts Helmanis, tētiņš: – Pats nosaukums sociālie dzīvokļi daudz izsaka. Tie vajadzīgi cilvēkiem, kuri ir vismazāk aizsargāti. Piemēram, tiem, kuriem notikusi nelaime, postā aizgājuši dzīvesvieta. Pašvaldības pie tā piestrādā. Man par dzīvošanu iziet 30-35% ienākumu.

Iveta Piese, strādā tūrisma: – Man bijusi situācija, kad nevarēju atrast, kur dzīvot. Mani uzņēma rindā, bet vienmēr piešķir kādam citam, un pie dzīvokļa netīku. Labāk ir, kad neviens nepiešķir – izkuļas pats un iegādājas savus dzīvokli. Sociālie uz laiku jāpiešķir krīzes situācijās, piemēram, ja bijuši plūdi, ugunsgrēks, cits nelaimes gadījums, ja ģimene šķiras, ja bērniem nelabvēlīgi apstākļi. Man par dzīvesvietu jāizdod ap 20% ienākumu. Ziemā vairāk – daudz jāmaksā par apkuri.

Andrejs Grava, kokvedēja vadītājs: – Pensionāriem vajag, bezdarbniekiem, kuriem grūti atrast darbu. Man par dzīvesvietu nākas izdot 20-25%. Tas ir diezgan daudz, jo vienmēr jau gribētos mazāk.

Lilija Baukše, pensionāre: – Jāpiešķir tiem, kuri visu mūžu godīgi strādājuši un kādu iemeslu dēļ palikuši vieni, piemēram, ģimene aizbraukusi prom, vai nonākuši krīzes situācijā. Varbūt tiem, kam veselības problēmas. Ir tāda kategorija, kas savu dzīvi sabojājuši ar dzeršanu. Ja dod viņiem, esmu pret – lai gan viņi ir cilvēki, tomēr speciāli degradējušies. Pati dzīvoju privātā mājā, jāmaksā par malku, ūdeni, elektrību. No pensijas sanāk 30-40%. Diemžēl summa katru gadu kāpj. Tas nebūtu daudz, ja būtu lielāka pensija. Man nav pati mazāk, bet gribētos vairāk. Labi, ka nav veselības problēmu, tagad galus savelku.

No baltu filoloģes par policisti

Ar LINDU LAULU kopā esmu mācījusies gan V.Piūdoņa Kuldīgas ģimnāzijā, gan Liepājas Universitātē. Biju pārsteigta, uzzinot, ka Kuldīgā viņa strādā policijā par nepilngadīgo lietu inspektori. Iespējams, vainīgs stereotips, ka sieviete policiste ir vīrišķīgs muskuļu kalns. Linda ir sievišķīga un atstāj priekšstatu par klusu, trauslu būtni. Izrādās, vajadzības gadījumā viņa spēj būt arī citāda.

Kā nonāci līdz policijai?

2011. gadā pabeidzu baltu filoloģijas studijas augstskolā, bet specialitātē darbu neatradu. Pastrādāju tirdzniecībā. Ieraudzīju sludinājumu, ka policija meklē datu ievades speciālistu. Bijām trīs pretendentes, un pieņēma sievieti ar darba pieredzi tiesā. Intervijā jautāja, ko domāju par sportu, par formas tērpa valkāšanu, kā ar veselību. Man piedāvāja sešus mēnešus mācīties Valsts policijas koledžā. Tagad esmu kārtības policijas nodaļas nepilngadīgo lietu inspektore, taču dežūrās – arī operatīvajā grupā. Pateicu jā, jo Kuldīgā darbu atrast diezgan grūti, un nodomāju: ja jau esmu atnākusi, iespējams, man te jābūt.

Kādi ir ikdienas pienākumi?

Dežūras pa 12 stundām sešas septiņas reizes mēnesī, vasarā biežāk. Kopā ar operatīvo grupu izbraucu uz notikumiem. Man neviens uz iecirkni vienai nav jāved – to dara vismaz divi trīs cilvēki, no kuriem vismaz viens ir vīrietis. Pamatdarbs ir nepilngadīgo lietu inspektore: pieņemu iesniegumus, izskatu materiālus, rakstu administratīvā pārkāpuma protokolus. Braucu uz skolām lasīt lekcijas par drošību. Strādāju ar nepilngadīgajiem, runāju ar vecākiem, veicu nepilngadīgo uzskaiti. Iesaistām arī sociālo dienestu, sociālo pedagogu, bāriņtiesu. Cenšamies uzvest uz pareizā ceļa.

Un izdodas?

Tas atkarīgs no pārkāpēja, cik viņš pats gatavs savā dzīvē kaut ko mainīt. Ir reizes, kad izdodas. Citi ilgu laiku dzīvo godīgi, līdz atkal *noraujas*. Par citiem uzreiz viss skaidrs: lamājas, uzvedas bravūrīgi.

Cik grūti sievietei policijā?

Protams, grūti. Vīrieši ir fiziski spēcīgāki, bet koledžā mācīja, ka esam policisti, nevis vīrieši un sievietes. Iespējams, konkrētās situācijās sieviete spēj labāk vadīt sarunu, nomierināt ar vārdiem. 99 procentos sievietes šarms likumpārkāpēju atbrūno. Tā tik šķiet, ka viņas var būt ļoti dusmīgas. Agresīvs vīrietis labāk nomierinās, ieraugot sievieti. Fiziskais spēks vienmēr nav galvenais.

Cik policijas darbs atšķiras no tā, kādu to rāda filmās, apraksta grāmatās?

Filmās viss ir nedaudz pārspīlēti. Cilvēki nereti tās saskatās un gaida, ka darīsīm līdzīgi. Piemēram, ar akmeni izsists logs, liecinieki prasa, vai neņemsim to līdzī – tur vajag būt pirkstu nospiedumiem, DNS pēdām. Bet uz tā akmens, visticamāk, nekas nebūs saglabājies. Seriālos rāda, ka,

Nepilngadīgo lietu inspektore Linda Laula kopā ar bebru Bruno pasākumā *Meža ABC*.

iztaujājot lieciniekus, izmeklētājs raksta blociņā, telefonā, bet mums katra liecība obligāti jāprotokolē uz speciālas veidlapas un jānodod parakstīt, ka viss ir pareizi.

Seriālos galvenais varonis uz bīstamo vietu iet viens un iekuļas nepatikšanās, realitātē neviens uz tādām vietām nebrauks viens pats. Ja zvana par zādzību veikalā, es aizbraucu uzrakstīt protokolu. Bet uz slepkavības vietu neejam un neprasām, vai tur kāds ir, it kā gaidītu atbildi: „Te es, slepkava.” Filmās cilvēki vienmēr zina, kur bijuši slepkavības brīdī, bet, ja man paprasītu, es ne vienmēr mācētu atbildēt. Neviens pēc darba arī nestaigā uniformā. Ja ir vajadzība, varu palīdzēt privātajās drēbēs, izsaucot kolēģus. Filmās parasti atrisina vienu lietu un sāk nākamā, bet dzīvē vairākas jārisina vienlaikus.

Ir arī lietas, kas sakrīt. Piemēram, mums ļoti garšo smalkmaizītes un burgeri, ko saucam par rekšmaizītēm. (Pēc seriāla *Komisārs Reksis* – aut.).

Kas vēl darbā grūts?

Fiziski – nakts dežūras. Pat tad, ja pa dienu esmu kārtīgi pagulējusi, četros piecos ir lūzuma brīdis. Ir mierīgas dežūras, bet ir arī spraigas. No ne tik smagas lietas jāpārslēdzas uz daudz smagāku. Gadās, ka neesam pabeiguši, bet jau saņemam nākamo izsaukumu.

Mums regulāri ir medicīniskās, tai skaitā psiholoģiskās, pārbaudes. Vajadzības gadījumā pieejams psihologs. Cilvēki ir mierīgāki un agresīvāki. Citreiz cietušais uz mums klīdz, lamājas. Jābūt gataviem uz negatīvu reakciju, jāspēj nenest darbu uz mājām. Ja

dzirdi trīsstāvīgos vārdus, tas nav jāuzņem personīgi. Citiem kolēģiem nācies saskarties ar draudiem no tiem, kuri iedomājas, ka viņi ir ietekmīgas personas.

Smagākais gadījums laikam bija tad, kad braucu uz Liepāju palīdzēt meklēt mazo Ivanu. Tas lika par daudz ko aizdomāties. Citās meklēšanās, par laimi, pazudušie ātri atrasti dzīvi. Ikdienā gadās, kad cilvēki ir žēl, bet jādara darbs, un nevar atļauties liekas emocijas. Tāpat nevajag likumpārkāpējam sākt lasīt morāli – neesmu viņam ne skolotāja, ne māte. Vienkārši jāpasaka, ko viņš pārkāpis, citējot likumpantus. Principā esmu pret vardarbību – fiziskais spēks jau neko neatrisina. Citreiz piedzērušie grib iepazīties: prasa telefona numuru, grib atrast sociālajos tīklos, aicina uz randiņu.

Vai drošība Kuldīgā pēdējos gados uzlabojusies?

Jā, mums ir papildspēki, reidi ir biežāki, bet cilvēku joprojām trūkst.

Vai ir izsaukumi arī uz skolām?

Jā, manu dežūru laikā bieži iekrīt tā, ka zvana no skolas, jo tur vairs netiek galā. Skolēni kļuvi daudz rupjāki pret skolotājiem un nežēlīgi viens pret otru.

Kāpēc jaunieši pārkāpj likumus?

Tā noteikti nav nezināšana, vismaz runājot par smagākiem gadījumiem. Bieži viņiem ir garlaicīgi – kļūst pa ielām un noziegumus pastrādā baros. Barvedis kaut ko ierosina, pārējie seko. Dažkārt ir azarts pamēģināt. Likumpārkāpēji nenāk tikai no nelabvēlīgajām ģimenēm – tie ir pat no turīgajām.

JAUNI CILVĒKI AICINĀTI DARBĀ VALSTS POLICIJĀ.

- Vajadzīga vismaz vidējā izglītība, jābūt pilngadīgam, bez sodāmības.
- Viens gads jāmacās Valsts policijas koledžā Rīgā, kur jāiziet prakse, mācību laikā maksā minimālo algu. Pēc tam var strādāt patrolpolicijā.
- Ja ir augstākā izglītība, koledžā jāmacās pusgads, pēc tam var kļūt par inspektoru kārtības policijā vai kriminālpolicijā.

„Koledžā mācīja, ka esam policisti, nevis vīrieši un sievietes.”

Kuldīdzniece Linda Laula filologu izlaidumā Liepājas Universitātē.

Varbūt paraduši dabūt visu, ko vēlas. Grib pazīmēties vienaudžu vidū.

Kādam jābūt ideālam policistam?

Zinošam, jāapmeklē mācības, jāinteresējas par likumiem, jābūt godīgam, drosmīgam, jāspēj ātri reaģēt un pieņemt nozīmīgus lēmumus. Jāspēj nedaudz iejusties otra ādā, jāsaprot, ka cilvēkam, tai skaitā vainīgajam, pirms viņš stāsta par notikušo, vajag nomierināties. Vēl jābūt sportiskam, protams. Katru gadu ir fiziskās pārbaudes, jāspēj izpildīt normatīvus, skriet, daudzstundas atrasties uz kājām.

Kā izdomāji studēt filoloģiju?

No bērnības man patika lasīt – tas iedzimts no omītes, kas vēlu vakaros lasīja. Skolā mīļākie priekšmeti bija literatūra, latviešu valoda, patika rakstīt domrakstus. Vēl variants bija žurnālistika, bet negribēju iet uz Rīgu. Sākumā Liepājā žurnālistikas studiju nebija, bet, kad līdzīga programma parādījās, es jau mācījos filoloģiju. Man ir tā: ja kaut ko esmu iesākusi, tas noteikti jāpabeidz.

Zināšanas noder. Lasīšana atbilsta domāšanu, prasmi izteikties.

Citreiz kolēģi prasa, kā neparasts uzvārds jāraksta datīvē, vai arī iedod izlasīt dokumentus, vai viss uzrakstīts pareizi.

Vai protokolā raksti tā, kā cilvēks runā?

Nē, viss jāpārfrāzē literārā valodā. Vienīgi jāraksta visi sliktie vārdi, jo dažkārt bez tiem nebūtu likumpārkāpuma.

Vai lasīt joprojām patīk?

Patīk, bet nepietiek laika, un bieži esmu pārāk nogurusi. Fantastika man nepatīk. Detektīvu vietā vairāk patīk trilleri, kur bez nozieguma ir vēl kaut kas. Šobrīd lasu Vladimira Kaijaka *Likteņa lūdmniekus* – tas ir arī mīļākais seriāls. Man patīk, kā viņš atspoguļo senatni, būdams diezgan mūsdienīgs.

Vai nav domas detektīvomānu uzrakstīt pašai?

Kas to lai zina! Tā kā varēšu agrāk iet pensijā, varbūt tad.

Ko vēl dari brīvajā laikā?

Man patīk skatīties filmas, skriet, peldēt – sāku maijā un eju līdz oktobrim. Senāk rakstīju dzejoļus. Sākumā kolēģi pat prasīja uz pasākumiem kādas rīmes uzrakstīt.

Vai dzeju lasi?

Ikdienā īsti ne. Ja nu kaut ko nejausi atrodu internetā. Man patīk Imants Ziedonis. Biju uz Guntara Rača grāmatas atvēršanu.

Vai tu gribētu dzīvot citur?

Kuldīga mani apmierina – tā ir mana pilsēta. Studiju laikā bija doma par Liepāju. Rīgā gan negribētu. Arī tad, ja pārceltos citur, brīvdienās brauktu uz šejieni.

Kas tev te patīk?

Kuldīgas šarms. Maziņa pilsētiņa. Tas, kā viss te attīstījies. Taisnība, ka Kuldīga ir pilsēta ar dvēseli. Šeit viss ir tuvu – varu divdesmit minūtēs izstaigāt no viena gala līdz otram. Vienīgais mīnuss – darbavietu trūkums. To arī novēlu, lai cilvēkiem šeit vairāk darba vietu.

SARUNA AR JUBILĀRI

Jūtas labi, ja var iepriecināt citus

„Strādājot skolā un esot starp jauniem, interesantiem cilvēkiem, arī pašai jaunība saglabājas mūžīgi, tādēļ dzimšanas dienā gadus neskaitu,” saka Kuldīgas Centra vidusskolas virtuves vadītāja Anita Klauberga, kurai vakar bija dzimšanas diena.

AR JAUNAJIEM NENOVECO

Svētki Anitai patīkot. Bieži viņa piepalīdzot citiem organizēt kāzas un jubilejas. Arī savu dzimšanas dienu svinēšot ar draugiem un tuvākajiem cilvēkiem.

„Nav laika gadus skaitīt un par tiem domāt,” saka Anita. „Skolā ir viegli dzīvot un iet laikam līdz. Vienmēr uzzinu, kas pasaulē jauns, kādas ir tendences. Tādēļ arī saka, ka skolotāji nenoveco, jo ir dvēselē jauni. Arī pārējie skolas darbinieki, esot kopā ar bērniem un jauniešiem, zinot viņu intereses, jūtas līdzīgi.”

NODER DAŽĀDAS ZINĀŠANAS

Skolā Anita strādā piekto gadu, bet pirms tam izstaigātas raibum raibas dzīves takas: „Pēc sākotnējās izglītības esmu pavāre, bet lielāko darba mūža daļu strādāju par grāmatvedi.”

Bērībā dzīvojuši laukos Pelču pagastā, mācījies Kuldīgas 2. vidusskolā. Tad Rīgā apguvusi pavāres profesiju un atgriezies Kuldīgā. Strādājusi restorānā, kādu laiku arī desu ceļā, ko tautā sauca par *Bamu*.

„Ja esmu vesela, jūtos labi, ja apkārt ir draugi un citi labi cilvēki, tad tā no dzīves ir vislabākā dāvana dzimšanas dienā,” uzskata Anita Klauberga.

Kad piedāvāts kasieres darbs rajona padomes kultūras nodaļā, sākušās darba gaitas ofisā. Bijusi grāmatvede kultūras nodaļā, komunālo pakalpojumu un dzīvokļu pārvaldē, vēlāk maizes ceptuvē. Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības augstskolā viņa ieguvusi bakalaura grādu uzņēmējdarbības vadībā, bet maģistrantūrā

studējusi kvalitātes vadību Rīgas Tehniskajā universitātē.

„Esmu nonākusi pie tā, ka šajā darbā vajadzīga gan kvalitātes vadība, gan citas dažādās skolās iegūtās zināšanas,” secina Anita. „Ja tagad būtu jāstrādā par grāmatvedi, nezinu, kā būtu, jo likumi mainās un tiem neesmu sekojusi līdzī, bet tik, cik vajag

darbā virtuvē, pamatzināšanas nodē. Tāpat šeit ir arī sava veida uzņēmējdarbība.”

PATĪK GATAVOT ĒST

Anita dzīvo viena, bet savulaik bijusi aizbildne māsasmeitai Ievai. Kopā bijušas kopš skolas gaitu sākšanas, bet nu jau Kuldīgas Centra vidusskolā mācoties

audzmeitas bērni. Tagad Anitas pienākums esot mazos no rīta pavadīt uz klasi un pēcpusdienā savākt.

Anita mīt dzīvoklī Kuldīgā, bet daudz laika pavadot lauku mājās Pelčos. „Man patīk gatavot ēst – tas ir kā hobijs. Diezgan bieži draugiem un paziņām palīdzu ar galdu klāšanu, un ēdieni top lauku mājā. Tā ir pašā Ventas krastā, skaistā vietā. Lai arī darba daudz – gan zāle jāpļauj, gan citi pienākumi – un viegli nav, man tur patīk.”

BŪT APMIERINĀTAI PAŠAI

Pēc rakstura Anita esot sabiedriska – viņai patīk rīkot pasākumus, lai citiem jautri. Vēl patīk apgūt visu ko jaunu. „Pēc horoskopa esmu Jaunava. Kad palasu, kādas rakstura iezīmes tām piedēvē, šķiet, ka tas ir tieši par mani. Kā bieži par tām raksta, arī man patīk kārtība, lai viss ir nolikts tam paredzētajā vietā. Bieži vien Jaunavas vairāk domājot un rūpējoties par citiem. Arī par sevi to varu teikt, jo man gribas palīdzēt. Daudz dzīvē arī iznācis to darīt.

Es uzskatu, ka cilvēkiem vienam pret otru jābūt saprotošiem. Svarīgi ir katram būt apmierinātam ar savu dzīvi. Laimīgam. Ja pats jūties labi, viss pārējais tam pakārtojas un sakārtojas.”

Jolantas Hercenbergas teksts un foto

STĀRKA VĒSTIS

No 28. augusta līdz 7. septembrim Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā pasaulē nākuši deviņi mazuli: divas meitenes, septiņi zēni. Bērniem doti šādi vārdi: Kitija, Daniela, Railijs, Rendijs, Aleksandrs, Aleks, Viljams, Gabriels un Dāvis.

Pirmā septembra mazulis

1. septembra vakarā pasaulē nācis Megijas Mihailovas un Vitālija Kancireva dēls Gabriels. Jaunie vecāki uz Kuldīgas slimnīcu atbraukuši no Kandavas novada Zantes pagasta. Puika piedzimstot svēris 2800 g un bijis 52 cm garš. Viņš ģimenē ir pirmais mazulis, un, kā atzīst jaunie vecāki, tas abu dzīvi ļoti mainīs. „Sajūtas ir labas, patīkamas. Līdz ar bērnu nāk lielas pārmaiņas – arī pašiem būs jāpielāgojas,” teic Vitālijs. Dēlam vārdu izdomājusi mamma. Bijušī divi varianti: Rodrigo un Gabriels. „Mājās mazdēlu gaida oma Iveta, un viņa arī būs mūsu lielākais palīgs. Pieredze jau viņai ir – šis būs ceturtais mazbērns,” saka Megija.

Antras Grīnbergas teksts un foto

DARBI DĀRZĀ

No 7. līdz 13. septembrim

7.–9. septembris. Augļu dienas. Novāc ogas, augļus, ķirbjus, kabačus, pākšaugus. Labākos noliek glabātavās, pārējos pārstrādā ievārījumā, sulā, kompotā. Stāda augļu kokus un ogulājus. Sēj ziemājus. Vāc sēklas.

10., 11. septembris. Sakņu dienas. Apstrādā zemi. Ar kompostu mēslo zemenes, avenes, krūmogulājus, augļu kokus,

ziemcietes. Novāc kartupeļus, vasaras ķiplokus, burkānus, bietes un citus sakņaugus. Šķiro ražu un liek glabātavās.

12., 13. septembris. Ziedu dienas. Vāc puķu sēklas, ārstniecības augus, materiālus floristikai. Stāda pavasara sīpolpuķes, lilijas un ziemcietes. Istabas augus nes atpakaļ telpās. Norok gladiolu sīpolus.

Ārija Rudlapa, agronome

BĒRNU VALODIŅA

Zingelju biedēšana

Rihardam (divi ar pusi gadi) bail no zirnekļiem, ko viņš sauc par zingeljiem.

Kādu dienu puisēns sēž uz terases, kaut ko pēta zemē un saka: „Zingelīti, nu, nu, nu! Nenāc manu mājiņu!”

Oma jautā: „Tu sacerēji dzejolīti?”

Rihards: „Nē. Es baidu projām zingeli.”

„Tu nebaidies – tu ej!”

Divarpus gadus vecajam Rihardam, kurš niņojas un negrib iet gulēt, oma saka: „Tu nedari pāri manai meitai (domāta Riharda mamma)! Viņai arī miedziņš nāk.”

Rihards kļūst dusmīgs: „Tas nav tava meita. Tas ir mana mamma.” Pēc brīža papildina: „Un opaps arī ir mans. Un mans brālis arī ir mans mazdēls. Un arī māja. Tu ej projām!”

Oma bēdīga jautā: „Kur tad, mazdēliņ, man iet? Uz mežu pie vilkiem? Man ir bail.” Rihards pienāk klāt, apskauj omu un mīļā balstiņā saka: „Tu nebaidies – tu ej!”

„Es jau esmu liela”

Otrklasniece Elīna augusta beigās mammai žēlojas, ka negrib iet skolā.

Mamma: „Tik maziem bērniem slinkums mācīties vēl nepiemetas. Tā saka vecākajās klasēs.”

Elīna padomā: „Es jau esmu liela, man jau ir slinkums.”

AUGUSTĀ MŪŽĪBĀ AIZGĀJUŠI

Kuldīgas novadā
Ēriks Vasmuss (1963)
Valija Šerlote Akermane (1923)
Mirdza Stepena (1936)
Mirdza Kerla (1927)
Indra Pērkone (1951)
Marjana Rimaševska (1938)
Dzidra Gintere (1930)
Meta Lidijs Elli Briede (1929)
Anna Šmēdiņa (1935)
Ludvīga Bērziņa (1937)
Ilmārs Pušilovs (1950)
Anna Pētersone (1927)
Lija Liņa Grāfa (1942)
Ivans Žbura (1954)
Lūcija Ķuze (1943)

Skrundas novadā
Milda Trukšāne (1941)
Herberts Lazdenbergs (1935)
Nijulija Abelķe (1965)
Ivars Liņķis (1955)
Voldemārs Zanders (1964)

(Pēc Kuldīgas un Skrundas dzimtsarakstu nodaļu informācijas)

Rīcība sākas ar domāšanu

Lai paaugstinātu skolēnu mācību sasniegumus un viņu dzīves prasmes, visos izglītības līmeņos ļoti mērķtiecīgi vajadzētu attīstīt metakognitīvātī jeb domāšanu par savu domāšanu, uzskata pedagoģijas doktore, Rīgas Tehniskās universitātes asociētā profesore un vadošā pētniece **KARINE OGANISJANA**.

Viņa ir arī mūžizglītības un kultūras institūta *Vitae* valdes locekle un lektore. V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolā pedagogiem viņa vadīja profesionālās pilnveides kursus *Starpdisciplinārās mācības 21. gadsimtam aktuālo kompetenču veicināšanai*, tikšanās būšot vēl arī mācību gada laikā.

Pedagoģijas doktore Karine Oganisjana uzskata – lai veicinātu skolēnu domāšanu, viņiem jāpiedāvā tādas darba formas, kas stiprina domāšanas pilārus: sajūtas, uztveri, emocijas, iztēli, valodu, darbību, pieredzi un zināšanas.

„Cik malkas jāsadedzina, lai glāzi ūdens sasildītu no istabas līdz vārīšanās temperatūrai? Meitene fizikas uzdevumu risināja un uzrakstīja: divi grami. Viņa pat nesprieda, kā divi grami malkas, ko knapi var redzēt uz pirksta gala, var izdalīt šādu siltumu.”

Kāda ir starpdisciplinārās mācīšanās galvenā ideja?

Šodien par starpdisciplinārām mācībām un starpdisciplināro domāšanu ir liela interese. To var arī saprast, jo kompetencēs balstītas mācības nav iespējamas, strādājot tikai monodisciplināri. Starpdisciplinārā domāšana šķērso formālas robežas starp dažādiem mācību priekšmetiem un saskata iespējas, kā integrēt zināšanas un paņēmienus no dažādiem mācību priekšmetiem, lai atrisinātu reālas dzīves problēmas.

Piemēram, vai, izmantojot zināšanas, ko paredzēts apgūt tikai sociālajās zinībās, var pilnā mērā novērst nepatīkamu smaku transportā vai citās sabiedriskās telpās, kur to rada cilvēki, kuri nerūpējas par higiēnu? Sociālo zinību stundās var ilgi runāt, visādi apspriest personisko higiēnu un kritizēt tos, kuri uzvedības normas

ignorē, bet ko reālu ar to var sasniegt? Svarīgi, lai higiēnas ievērošanas nepieciešamību skolēni apzinās ne tikai personiskā, bet arī sabiedriskā līmenī. Ja, cerams, tai sekos arī atbilstoša uzvedība sabiedriskās vietās, tad no tāda mācību priekšmeta kā sociālās zinības jau būs liels sasniegums. Bet vai problēma tiks atrisināta līdz galam? Protams, ne! Lai to atrisinātu, jāintegrē arī zināšanas no fizikas, bioloģijas, ķīmijas un ekonomikas.

Kursos salīdzinājām tradicionālās, multidisciplinārās un starpdisciplinārās (SD) mācības, parādot, ka tieši SD mācībām ir vislielākais inovāciju un problēmu risināšanas potenciāls. Mēs sistematizējām 21. gadsimtam aktuālās kompetences, apspriežot, kā mācību procesā tās var daudzpusīgi un atraktīvi veicināt. Pedagogiem piedāvāju piecus manis izstrādātus SD nodarbību modeļus ar piemēriem.

Kā metakognitīvātī veicina domāšanu?

Metakognitīvātī kā virsdomāšanā cilvēks savas domāšanas gaitu analizē un vada. Pētījumi parādījuši, ka tiem skolēniem, kuri izmanto metakognitīvātī paņēmienus, mācībās ir augstāki sasniegumi, viņi savu dzīvi kontrolē, un viņiem ir attīstīta atbildības izjūta.

Kāpēc uzskatāt, ka tieši domāšanas attīstība ir viens no veiksmes faktoriem izglītībā?

Jebkura cilvēka rīcība sākas ar domāšanu. Kā domājam, tā arī rīkojamies. Un, kā rīkojamies, tam atbilstošus rezultātus arī saņemam. Domāšana veido mācību un dzīvošanas bāzi, tāpēc to vajadzētu attīstīt mērķtiecīgi.

„Lai atrastu oriģinālus risinājumus, jādomā elastīgi – ārpus stereotipiskiem rāmjiem un šabloniem.”

Domāšana ir daudzfunkcionāls process. Tajā notiek informācijas apstrāde, izpratne, nodošana un apmaiņa, kā arī tiek saskatītas un noskaidrotas kopsakarības starp lietām, parādībām, jēdzieniem utt. Pateicoties domāšanai, vispārināts īstenības tēls tiek atspoguļots apziņā, un tas veido pamatu komunikācijai, iztēles un jēdzienu veidošanai, argumentācijai un problēmu risināšanai.

Domāšanas veidi tiek klasificēti pēc dažādiem kritērijiem:

pēc cilvēka attīstības vēstures (sensomotorā, uzskatāmi tēlainā un abstraktā jeb verbāli loģiskā); pēc domāšanas rezultātu novitātes līmeņa (reproduktīvā un radošā), pēc domāšanas ilguma un struktūras (analītiskā un intuitīvā); pēc uztveres īpatnībām (vizuālā un verbālā) utt.

Pedagogiem vajadzētu šos veidus zināt. Vispirms tāpēc, lai izprastu, kā domā dažādu vecumgrupu skolēni, un lai izstrādātu atbilstošas darba organizācijas formas. Otrkārt, lai maksimāli dažādotu mācīšanas un mācīšanās pieejas, metodes un materiālus, jo skolēnu domāšanas veidi ir dažādi un visiem jāmacās noteiktā domāšanas komforta zonā.

Kā domāšanu veicināt skolā?

Kopā ar paņēmieniem un tehnikām atsevišķu domāšanas veidu veicināšanai jāizstrādā metodika un modeļi domāšanas attīstībai kopumā. Esmu šo jautājumu pētījusi un secinājusi, ka domāšana balstās uz astoņiem pilāriem: sajūtām,

uztveri, emocijām, iztēli, valodu, darbību, pieredzi un zināšanām. Tāpēc, vēloties veicināt domāšanu mācību procesā, jāpiedāvā tādas darba formas, kas aktivizē un stiprina domāšanas pilārus. Kā to īstenot, detalizēti analizēju un trenēju savās nodarbībās ar pedagogiem.

Kāda ir katra domāšanas veida būtība? Kādās situācijās vajadzīgs atbilstošs domāšanas veids?

Ar pedagogiem Kuldīgā analizējām induktīvo, deduktīvo, sistēmisko, kritisko, kreatīvo, loģisko un starpdisciplināro domāšanu.

INDUKTĪVĀ DOMĀŠANA

Pateicoties tai, cilvēks spēj vērot atsevišķus gadījumus, pamanīt tajos kopīgus elementus vai līdzības, protams, ja tādas ir, un savus novērojumus un spriedumus vispārināt, atklājot likumsakarības. Šāda domāšana sevišķi aktuāla ir zinātniski pētnieciskajā darbā, kad hipotēze jāizvirza, balstoties uz dažādos avotos izlasīto un novēroto.

DEDUKTĪVĀ DOMĀŠANA

Tā darbojas pretēji – palīdz likumus un vispārinātas idejas lietot konkrētā gadījumā. Vai esat pamanījuši, ka ļoti daudz cilvēku par lietām runā vispārīgi un nav spējīgi savas domas ilustrēt ar konkrētiem piemēriem no dzīves. Kāpēc? Jo viņiem nav attīstīta deduktīvā domāšana. Pedagogiem tāda ir sevišķi svarīga, lai viņi varētu mācības padarīt atraktīvākas ar dažādiem spožiem piemēriem.

SISTĒMISKĀ DOMĀŠANA

Palīdz saprast sistēmu, tās komponentus un to, kā tie kopā funkcionē kā vesels. Attīstot šo domāšanu, cilvēks sevī attīsta plašu redzējumu, spēju uztvert un saprast sarežģītus procesus.

KRITISKĀ DOMĀŠANA

Ārkārtīgi nozīmīga gan skolēniem, gan pedagogiem, lai izprastu un pamatotu, kas ir pareizi, kas kļūdaini, kas ir daudz, kas maz utt., savas atbildes argumentējot. Kad strādāju vidusskolā par fizikas un matemātikas skolotāju, bieži vien redzēju, ka kļūdas saistītas ar vāji attīstītu kritisko domāšanu. Nesen kolēģe stāstīja, ka viņas meitai vienā fizikas uzdevumā vajadzēja rēķināt, cik malkas jāsadedzina, lai glāzi ūdens sasildītu no istabas līdz vārīšanās temperatūrai. Meitene šo uzdevumu risināja un atbildē uzrakstīja: divi grami. Viņa pat nesprieda, kā divi grami malkas, ko knapi var redzēt uz pirksta gala, var izdalīt šādu siltumu.

KREATĪVĀ (RADOŠĀ) DOMĀŠANA

Par tās nozīmi inovāciju ērā dzirdam katru dienu, jo mainīgajā pasaulē vakardienas paņēmieni varētu vairs nedarboties. Tāpēc, lai atrastu oriģinālus risinājumus, jādomā elastīgi – ārpus stereotipiskiem rāmjiem un šabloniem.

LOĢISKĀ DOMĀŠANA

Pastāv viedoklis, ka bez tās nav iespējams mācīties pārsvarā dabaszinātnes cikla priekšmetus: matemātiku, fiziku, ķīmiju. Es šādam šauram uzskatam nepiekrītu, jo bez loģiskās domāšanas nevar kvalitatīvi mācīties gandrīz neko. Katrā disciplīnā ir savi aksiomātiski postulāti, likumi un noteikumi, ar kuriem parasti strādājam, izmantojot dažādas loģiskās operācijas. Piemēram, mācoties angļu valodas gramātiku, saprotam, ka gramātisko laiku *Present Perfect Continuous* (ilgstošo salikto tagadni – red.) izmantojam tam, lai aprakstītu darbību, kas kādā laika intervālā nepārtraukti notiek līdz šim brīdim. Tad, ja man angļu valodā jāpasaka „Mēs strādājām kopš laika, kad atnāca mūsu priekšnieks”, vispirms jāsecina, ka angļu valodā tas būs *Present Perfect Continuous*. Tāpēc šī doma angļu valodā skanēs „We have been working since our boss came”. Bet, ja man jāpasaka „Mēs strādājām sešas dienas nedēļā”, tas vairs nebūs *Present Perfect Continuous*, jo šajā teikumā ir runa par darbību, kas tiek veikta periodiski katru nedēļu.

PĀRDOD

Divistabu **DZĪVOKLI** Kuldīgā, nepabeigts kapitālais remonts, ūdens, kanalizācija, jauna elektroinstalācija, vietējā centrālā apkure, garāža. Tālr. 29159615.

No Vācijas – **VW FOX (Polo)**, 1,4, TDI, 2008, sudraba, 2350 eiro. Tālr. 26318731.

MAURINĀKTRAKTORU *Craftsman 26 HP Panna 54'*, 1800 eiro. Tālr. 28630316.

DĪVĀNU (neizlaižams), elektrisko plīti. Tālr. 28808959.

Electrolux **LEDUSSKAPJUS**, veļas mašīnas, elektriskās plīts virsmas, **LED, LCD** televizorus, monitorus. Veikals *Retro*. Tālr. 63322200.

Pārdod Latvijā ražotus **PVC, KOKA, ALUMĪNIJA LOGUS** un **DURVIS** no sertificētiem materiāliem par iespējamas labāko cenu Latvijā. Adrese: Kuldīga, Graudu iela 10. Tālr. 20122458.

SVARUS no 0 līdz 900 kg. Tālr. 29829177.

Vecos **MĀLA DAKSTIŅUS** aptuveni 300 m², labā stāvoklī. Tālr. 28837240.

MIEŽUS, kviešus. Tālr. 29560864.

Iespēja salasīt **CIDONIJAS**, 0,50 EUR/kg. Tālr. 29471061.

SIA Vēvers pārdod kurināmās priedes skaidu **BRIKETES** ar piegādi. Cena – 135 eiro. Tālr. 26651831.

Sausus **DĒĻUS, MALKU**. Tālr. 20276661.

Sausu, skaldītu meža **MALKU**. Tālr. 27885688.

Sausu **MALKU** maisos, kravās. Tālr. 26544462.

Skaldītu **MALKU**, rakstām kvītis. Tālr. 29428876.

Meža **MALKU**. Tālr. 29883311.

Skaldītu **MALKU**, piegādā. Tālr. 22377474.

MALKU. Tālr. 26044382.

GRANTI, SMILTI. Tālr. 27101850.

Aku, kanalizācijas **GRODUS**. Tālr. 29142702.

PĒRK

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 29165063.

TRAKTORUS, PIEKABES, inventāru, vieglās **AUTOMAŠĪNAS**. Tālr. 26104984.

LATVIJAS MEŽU FONDS pērk **CIRSMAS, MEŽUS** un lauksaimniecības ZEMI visā Latvijā. Var būt ar apgrūtinājumu un bez taksācijas. Cenas augstas. Samaksa tūlītēja. Tālr. 29711172.

MEŽUS, cirsma, malku. Tālr. 26544462.

Craftwood **PĒRK MEŽA ĪPAŠUMUS** visā Latvijā, cena 1000–10 000 EUR/ha. Samaksa darījuma dienā. Tālr. 26360308.

Oša **ZĀGBALĶUS** krautuvē. Tālr. 29428876.

Kautuve SIA Lāses AM Kurzemē, Vidzemē un Zemgalē pērk kautsvārā piena un gaļas šķirnes **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** un **TEĻUS** par tirgus cenām. Ir piemaksas gaļas liellopiem. Labas cenas jaunlopiem. Visiem piemaksas par daudzumu, sākot no 5 gab. Samaksa 7 dienu laikā. Transports bez maksas. Tālr. 29353243.

Z/s **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA *Kurzemes Gaļsaime* – **BUĻĻUS, GOVIS, TELES**. Tālr. 63454845, 29427543, 26569362.

ĀBOLUS sulai Kuldīgā, Mederu ielā 8. Tālr. 26567540.

GAILENES, MELLEŅES, BRŪKLENES, ĀBOLUS sulai: Kuldīgā, Planīcas ielā 7a, tālr. 24949355; Skrundā, Liepājas ielā 4, tālr. 24845242; transports pie klienta, tālr. 26284210. Dodam maisus āboliem.

Iepērk visu šķirņu **ĀBOLUS**. Piebraucam pie klientiem. Samaksa tūlītēja. Tālr. 26190400.

ĶIPLOKUS, gailenes, žāvētus ābolus, pupiņas. Tālr. 29765478, 28361292.

Briežu **RAGUS**. Brauc pakal. Tālr. 29886349.

Pērku **RAGUS**. Tālr. 22728888.

DAŽĀDI

KULDĪGAS AUTOSKOLA aicina pieteikties 95. koda, kā arī A, B, BE, C, CE autovadītāju kursiem Kuldīgā. Sīkāka informācija pa tālr. 29182826, 29491388.

AUTO ELEKTROSISTĒMU diagnostika un remonts; **AUTO SIGNALIZĀCIJAS**. Tālr. 26669624, merano.lv.

Traktortehnikas **KONDIČIONIERU UZPILDE** un **REMONTS**. Tālr. 26623001.

JUMTU MAIŅA, fasādes darbi u.c. Piedēdam materiālus. Tālr. 22407371.

Sertificēta **BŪVFIRMA** ar pieredzi veic dažādus būvdarbus, dokumentācijas noformēšanu. Tālr. 29705025.

Uzņēmums veic **CELTNIECĪBAS** darbus. Tālr. 27829190.

Iestrādājam **EKOVAŅI**, aizpildām gaisa spraugas. Tālr. 27829190.

Piedāvājam ēku **SILTINĀŠANU** gaisa spraugām, kā arī bēniņu siltināšanu ar ekovāti, granulām, *HK35*. Tālr. 28102263.

Paaugstiniet savu **NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA** vērtību! Ja jums pieder zeme, kas ir aizaugusi ar krūmiem vai mežu, frēzējam ar pielīdzināšanu nelielās, kā arī lielās platībās. Tālr. 26776151.

Sertificēts **MEŽA TAKSATORS, STIGOŠANA, DASTOŠANA**. Tālr. 28358514.

PLĀUJ zāli ar trimeri. Tālr. 28958135.

Tīra **AKAS**. Tālr. 27448331.

Tīra **DZIĻURBUMUS**. Tālr. 29296723.

Kopš 20. augusta Talsos, 1. Maija ielā 38, SIA *Ice Berry* piedāvā ābolu un citu augļu **SULAS SPIEŠANAS** pakalpojumu. Tālr. 29322304, www.iceberry.lv.

IZĪRĒ

Vienistabas **DZĪVOKĻUS** Priedainē, 220 EUR/mēn., iekļauti komunālie maksājumi, izņemot elektrību; kā arī divistabu – 390 EUR/mēn. Tālr. 25744996, office@linde-invest.com.

Salons *Jasmīne* Ventspilī – aprīkotu **DARBA VIETU** frizieriem. Tālr. 29227037 vai kupfernams@inbox.lv.

LĪDZJŪTĪBAS

*Ir klusums,
Kas pasaka vairāk par vārdiem.*
/Z.Mauriņa./
Izsakām līdzjūtību Jānim un tuviniekiem, ANDRI BEINAROVIČU smilšu kalnā pavadot.
Mednieku klubs *Lūsis*

*Liku dienu pie dieniņas,
Vienu dienu nezināju.
To dieniņu nezināju,
Kad zūd mans augumiņš.*
/T.dz./
Izsakām līdzjūtību Rasmai Beinārovičai un tuviniekiem, vīru ANDRI mūžībā pavadot.
Zenta un Andris Gudiņi

*Atvadu brīdī raud pelēka diena,
Krāsainās lapas sedz noietās takas.*
/N.Dzirkale./
Mūsu līdzjūtība Anitai Orniņai, no brāļa atvadoties.
Koris *Ventava* un diriģente

Izsakām līdzjūtību Tomam, no tēva uz mūžu atvadoties.
SIA *Planka* kolēģi

*Kas smagāks vēl var būt,
Pa dzīves taku ejot,
Kā atdot zemei to,
Kas sirdij tuvs un dārgs.*
/I.Lasmanis./

Mūsu visdziļākā līdzjūtība piederīgajiem, dēlu, mazdēlu un mazmazdēlu AGRĪTI pāragri zaudējot.
Plātes, Stumbri, Bļodnieki, Kalugini, Dzeņi

*Kur vārdus rast, kas būtu mierinājums,
Kad negaidot ir pārrauts mūža gājienis.*
/K.Apškrūma./
Ināriņ, jūtam tev līdzī, mazdēlu mūžībā pavadot.
Kuldīgas Rumba kolēģes

*Pārtrūka dzīve kā gājputna dziesma,
Sirdī šīs dziesmas atbalss sāv.*
/Z.Purvs./
Izsakām visdziļāko līdzjūtību Kaljnovskui ģimenei, mazdēlu zaudējot.
Reķu ģimenes

*Ir aplkusi soļi,
Vien paliek mīlestības gaišais stars.*
/O.Vācietis./
Izsakām līdzjūtību Santai ar ģimeni, tuvu cilvēku pavadot mūžībā.
Rimi Mini kolēģi

SAŅEM NAUDU jau ŠODIEN!

SIA "Silva Nostra" par labāko cenu **nopirks Jūsu meža īpašumu (zemi ar mežu)**

Samaksa un dokumentu noformēšana VIENAS DIENAS LAIKĀ

Sadarbojamies ar starpniekiem

22 020 187 siasilvanostra@gmail.com

VIETĒJAIS MEŽIZSTRĀDES UZŅĒMUMS

PĒRK MEŽA ĪPAŠUMUS, CIRSMAS, AUGOŠUS KOKUS

283 688 38 261 299 19

info@lmu.lv www.lmu.lv

PĒRKAM

* **Augošu koku cirsma un sortimentus pie ceļa;**

* **Papīrmalku ostās:** (Rīgā, Mērsragā, Liepājā)

Meža īpašniekiem:

- Veicam bezmaksas konsultācijas;
- Palīdzam meža taksācijas sagatavošanā, cirsma iestigošanā;
- Palīdzam iesniegt ciršanas pieteikumu VMD.

Telefoni informācijai: 29196926
www.metsaforest.com/lv

Sestdien, 21. septembrī, 10.00

Vārmē, *Liepu birzī,* **RUDENS GADATIRGUS.**

Aicinām pieteikties tirgotājus, tālr. 29820429.

11. septembrī 19.00 Kuldīgas kultūras centrā sāksies **ĢITĀRSPĒLES maksas kursi.** Vadītājs Juris Reinholds. Informācija pa tālr. 29522402.

Dziedniece Sāra

- Dziedināšana
- Pareģošana
- Atbrīvošana no dažādām atkarībām (alkohola, azartspēlēm u.c.)

Tel. pierakstam 26381988

Pieņems Kuldīgā 10., 24. septembrī.

TIRGOJAM KATRU DIENU dažādu vecumu dējējvistas.

Lietuva, Mažeiku raj., Urvikiai, Laižuvas iela 17. Tel. +370 68750948.

Par sporta pasākumiem, rezultātiem informējiet e-pastā: inta.jansone@kurzemnieks.lv!

SEN

Kā projektē reformēt kalendāru

Kā zināms, uz starptautisko tirdzniecības kameru konferenču ierosinājumu Tautu Savienība 1923. un 1926. gadā griezās ar priekšlikumu pie visām valstīm nodibināt nacionālās komitejas kalendāra reformas pētīšanai. Tautu Savienība izstrādājusi divus reformas projektus, no kuriem par labāko atzīts tas, kas paredz 13 mēnešus ar 28 dienām un divas liekas dienas (29. jūniju un 29. decembri), kas netiek ierēķinātas nedēļas dienu skaitā. Tādā kārtā ik mēneša pirmais datums krīt uz svētdienu un pēdējais uz sestdienu. Projekts paredz fiksēt Lieldienu uz noteiktu datumu, jo viņu pastāvīgā maiņa 33 dienu periodā rada neērtības. Par šādu datumu paredzēts noteikt 15. aprīli.

Kuldīgas Vēstnesis pirms 90 gadiem

JOKI

– Tēt, vai pankūkas uzcept ir grūti?
– Nepavisam! Ņem miltus, dažas olas...
– Nu tad uzcep, ja reiz nav grūti!

Vīrs: – Klau, man tā tava jaunā cepure kaut kā nepatīk!

Sieva: – Zinot tavas aizraušanās, vislabāk tev droši vien patīktu, ja es uz galvas nēsātu alus kasti.

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 6. SEPTEBRĪ

Dienas garums – 13 st. 33 min.
Saulē lec 6.35, riet 20.08.

Naktī +14°...+15°

R Z A
D
4-9 m/s

Dienā +17°...+18°

R Z A
D
3-4 m/s

RĪT, 7. SEPTEBRĪ

Dienas garums – 13 st. 28 min.
Saulē lec 6.37, riet 20.05.

Naktī +12°...+14°

R Z A
D
3-7 m/s

Dienā +16°...+19°

R Z A
D
5-10 m/s

PARĪT, 8. SEPTEBRĪ

Dienas garums – 13 st. 23 min.
Saulē lec 6.39, riet 20.02.

Naktī +13°...+15°

R Z A
D
3-7 m/s

Dienā +15°...+17°

R Z A
D
4-9 m/s

Skrundas novada pašvaldība (90000015912) izsludina pieteikšanos uz amatu **TŪRISMA UN UZŅĒMĒJDARĪBAS ATBALSTA CENTRA VADĪTĀJSI-A** (atalgojums 1100,00 EUR mēnesī).

Ar amatu kandidātām izvirzītājām prasībām var iepazīties Skrudas novada pašvaldībā vai mājaslapā www.skrunda.lv. Pretendentiem pieteikties līdz 2019. gada 13. septembrim (ieskaitot), sūtot norādītos dokumentus: Raiņa ielā 11, Skrundā, Skrudas novadā, LV-3326, vai e-pastā: dome@skrunda.lv ar norādi: *Tūrisma un uzņēmējdarbības atbalsta centra vadītājs*. Sīkāka informācija pa tālr. 26668902, 63350451 (Inga).

Skrundas novada pašvaldība (90000015912) izsludina pieteikšanos uz amatu **RUDBĀRŽU PAKALPOJUMU PĀRVALDES VADĪTĀJSI-A** (atalgojums 789,00 EUR mēnesī).

Ar amatu kandidātām izvirzītājām prasībām var iepazīties Skrudas novada pašvaldībā vai mājaslapā www.skrunda.lv. Pretendentiem pieteikties līdz 2019. gada 13. septembrim (ieskaitot), sūtot norādītos dokumentus: Raiņa ielā 11, Skrundā, Skrudas novadā, LV-3326, vai e-pastā: dome@skrunda.lv ar norādi *Rudbāržu pakalpojumu pārvaldes vadītājs*. Sīkāka informācija pa tālr. 26668902, 63350451 (Inga).

SEPTEMBRA ERUDĪTS

Kādas mūzikas skaņas kaimiņiem izklausījās pēc kanibālu rituālam piemērotām? No kurienes tās skanēja?

Atbildi meklējiet *Kurzemieka* iepriekšējos numuros!

Atbildi līdz 9. septembra 12.00 sūtīt e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv.

Atbilde: reemigrācijas pasākumu iespaidā kopš 2018. gada marta Kurzemē atgriezušās 89 ģimenes – kopā 241 cilvēks.

Pareizi atbildējuši: Agita Luka, Velta Višņevska, Ingars Neimanis, Ausma Kreidere, Gunta Folkmane, Daina Gerente, Valdis Dadzis.

LOGI UN DURVIS Rudens atlaides logiem*
Akcija līdz 30.09.2019. **līdz 38%**
* Atsevišķiem logu modeļiem

- ŽALŪZIJAS
- GARĀŽU VĀRTI
- METĀLA DURVIS
- PRETINSEKTU SIETI
- PVC LOGU UN DURVJU REMONTS

Kuldīga, Vakara iela 15. www.montaznieksde.lv
Tel. / fax 63323281, mob. 26179829 **MONTĀŽNIEKS DE**

NO 10. SEPTEMBRA

Oftalmologs Kaspars Ozols pieņems pacientus vienu reizi mēnesī no plkst. 9.00-15.00
Ārsts pieņems arī bērnus jau no 3 gadu vecuma!

KULDĪGAS VESELĪBAS CENTRĀ
VENTSPILS IELĀ 12, KULDĪGĀ

Pietelkties iespējams zvanot uz reģistratūru pa tālruni 63624665

MEKLĒ

Pazudusi kaķene

26. augustā Putnudārzā vai citā Kuldīgas daļā pazudusi KAĶENĪTE. Augumā maza, melni balta ar baltām ķepiņām. Baiļīga. Mēdz slēpties šķūnišos, pagrabā, garāžā. Atrādējam lūgums zvanīt pa tālr. 29170137. Atlīdzību garantējam.

Sunīte no Piltenes ielas

Pirmdien, 2. septembrī, no Kuldīgas uz Saldus patversmi aizvesta maza auguma SUNĪTE. Kažociņš melns ar baltu. Sunīte ilgstoši bija klaiņojusi Piltenes ielā.

Mašīntalkas laikā slēgs ceļu

Rīt, 7. septembrī, no 11.00 līdz 21.00, kad pie Padures klēts notiks tradicionālā Jautrā mašīntalka, būs slēgts ceļš no Me-dulājiem līdz klētij. Posmu var apbraukt pa apkārceļu gar daudzdzīvokļu mājām, informē rīkotāji.

Uzticības tālruņa akcija tēviem

Septembra otrajā svētdienā – šogad 8. septembrī – Latvijā tiek svinēta Tēva diena. Tādēļ Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas bērnu un pusaudžu bezmaksas uzticības tālrunis 116111 no šodienas līdz svētdienai rīko akciju *Uzticības tālrunis tēviem*.

Tās laikā tēvi īpaši aicināti zvanīt speciālistiem un saņemt profesionālas psiholoģiskās konsultācijas, pārrunājot aktuālas tēmas: bērnu un vecāku attiecības

un konfliktu risināšanas iespējas; bērnu attiecības ar vienaudžiem, skolotājiem; bērna drošība internetā. Tāpat tēvus var interesēt jautājumi par bērnu attīstības fiziskajiem, garīgajiem un emocionālajiem aspektiem, rīcība tad, ja bērns cietis no fiziskas, emocionālas vai seksuālas vardarbības, dažādas bērna emocionālās problēmas, kā arī pozitīvās disciplinēšanas metodes un rīcības stratēģijas.

Justīne Smilga

ATCERIES ABONĒT KURZEMNIEKU

oktobrim, novembrim, decembrim!

Viss par reklāmu Kurzemiekā!
Tālrunis 63324881.